

Z A P I S N I K
sa 26. sjednice Odbora za bezbjednost i odbranu
Skupštine Crne Gore
održane 18. jula 2018. godine

Sjednica je počela u 9 sati i 40 minuta.

Predsjedavao je Obrad Mišo Stanišić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: Luidž Ljubo Škrelja, Marta Šćepanović, prof. dr. Miodrag Vuković, Milorad Vuletić, Branko Čavor i Mićo Orlandić.

Po pozivu, sjednici su prisustvovali senator Državne revizorske institucije dr Branislav Radulović, sekretarka Ministarstva unutrašnjih poslova Vesna Brajović i načelnica Službe za finansijske, opšte i pomoćne poslove u Ministarstvu Radmila Jakšić.

Shodno ranije podnijetom zahtjevu, sjednici je prisustovala predstavnica Instituta „Alternativa“ Dragana Jaćimović.

Nakon uvodnog obrazloženja, za sjednicu je jednoglasno utvrđen sljedeći

D N E V N I R E D:

- 1. KONAČAN IZVJEŠTAJ DRŽAVNE REVIZORSKE INSTITUCIJE O KONTROLNOJ REVIZIJI MINISTARSTVA UNUTRAŠNJIH POSLOVA**
- 2. TEKUĆA PITANJA**

Prije prelaska na raspravu po tačkama dnevnog reda, predsjednik Odbora je podsjetio na član 6 stav 2 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane kojim je propisano da su sjednice Odbora po pravilu zatvorene za javnost, a mogu biti i otvorene, odlukom većine prisutnih članova Odbora, u skladu sa zakonom, nakon čega su članovi Odbora jednoglasno donijeli odluku da 26. sjednica bude otvorena za javnost.

Predsjednik Stanišić je podsjetio i na dogovor sa prve sjednice Odbora u pogledu audio snimka toka sjednice, koji predlog je jednoglasno podržan.

PRVA TAČKA DNEVNOG REDA: KONAČAN IZVJEŠTAJ DRŽAVNE REVIZORSKE INSTITUCIJE O KONTROLNOJ REVIZIJI MINISTARSTVA UNUTRAŠNJIH POSLOVA

Prije uvodnog obrazloženja o predmetnom izvještaju, senator Državne revizorske institucije dr Branislav Radulović osvrnuo se na materijal koji je članovima Odbora dostavljen neposredno pred početak sjednice, u kojem su predstavljene revizije sektora bezbjednosti i odbrane, za protekli desetogodišnji period. Radulović je naglasio da je ovo jedna od najviše kontrolisanih oblasti i da Državna revizorska institucija ima cikličan

pristup u obavljanju svojih revizija, pa je tako Ministarstvo unutrašnjih poslova ovom revizijom obuhvaćeno već treći put. On je naglasio da pored Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva odbrane i Agencije za nacionalnu bezbjednost Državna revizorska institucija u oblast bezbjednosti i odbrane svrstava Policijsku akademiju kao i Agenciju za zaštitu tajnih podataka, čiju su reviziju dostavili Odboru. Istakao je da su u iznjetom kontekstu ozbiljnost kojom se pristupa revizijama u oblasti bezbjednosti i odbrane, kao i dobra saradnja sa Odborom za bezbjednost i odbranu potvrđene i prepoznate i od strane međunarodnih partnera kao što su DCAF, NATO i Evropska komisija. Takođe, naglasio je da kada bi se nekoj drugoj oblasti posvetila pažnja od strane Skupštine i Državne revizorske institucije, kao što je to slučaj sa oblašću bezbjednosti i odbrane, da bi i te oblasti sa više ozbiljnosti pristupale svojim zadacima i bile daleko više učinkovitije. On je podsjetio da Odbor za bezbjednost i odbranu ima zakonsku obavezu razmatranja izvještaja Državne revizorske institucije o finansijskom poslovanju organa i institucija nad kojima Odbor vrši nadzor, a koja je propisana tačkom 11 člana 7 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, ali da bi drugi odbori trebali da slijede primjer saradnje Odbora za bezbjednost i odbranu i Državne revizorske institucije.

Radulović je istakao da je Ministarstvo unutrašnjih poslova najveća potrošačka jedinica i jedan od najsloženijih sistema, da je neophodno u narednom periodu bolje koncipirati samu organizaciju Ministarstva, te da Državna revizorska institucija nudi svu neophodnu pomoć ka iznalaženju najoptimalnijeg rješenja. Podsjetio je na podatke iz izvještaja koji govore da je od ukupno 21 date preporuke, Ministarstvo realizovalo deset, četiri su djelimično realizovane dok sedam nije realizovano. Takođe, istakao je da je neophodno objektivno sagledati dobijene rezultate, da određene preporuke nije bilo moguće realizovati samo učešćem Ministarstva već da je za njihovu realizaciju bilo neophodno uključivanje i drugih institucija, pa je tako jedna od sedam nerealizovanih preporuka bila usko vezana za uključivanje i saradnju Uprave za nekretnine sa Ministarstvom unutrašnjih poslova. Radulović je istakao da su prekoračenje budžeta i sudski troškovi iz radnih sporova bili najveći problem tokom 2017. godine, te da je ove probleme neophodno sistemski rješavati. U skladu sa navedenim, naglasio je da je Ministarstvu opredijeljen budžet u iznosu 77,83 miliona eura te da je bilo neophodno odraditi preusmjerenje finansijskih sredstava za redovno funkcionisanje ovog subjekta kojim je taj iznos uvećan na 87,8 miliona eura, a da je izvršenje u konačnom iznosilo 90,8 miliona eura i pored odrađenog preusmjerenja, što ukazuje na loše planiranje budžeta. Radulović je istakao da je ovaj problem u narednom periodu neophodno rješavati u saradnji sa Ministarstvom finansija kako u budućnosti ne bi smo dolazili u istu ili slične situacije prekoračenja budžeta. U pogledu nerealizovane preporuke koja se tiče organizacije unutrašnjih kontrola u okviru Ministarstva unutrašnjih poslova, Radulović je izrazio nadu da će u narednih šest mjeseci ista biti realizovana u cjelosti i da će ovaj problem biti što skorije riješen. Neophodnost rješavanja ovog problema proizilazi iz činjenice da je upravo nepostojanje unutrašnjih kontrola u okviru Ministarstva doprinijelo velikom broju propusta koji su vodili prekoračenju budžeta po pitanju radnih sporova, a koji su uglavnom nastajali uslijed neadekvatnog vođenja evidencija o satima rada i korišćenju odmora. Radulović je apostorfirao značaj rješavanja problema lošeg planiranja budžeta u što skorijem roku jer pored navedenih problema i nerealizovanih preporuka, još jedna preporuka koja nije realizovana jeste ona koja se odnosi na sistem javnih nabavki a nemogućnost njene realizacije jeste upravo loše planiranje budžeta za ovu namjenu i nedostatak sredstava opredjeljenih za oblast javnih nabavki. Radulović je izrazio optimizam u pogledu buduće realizacije sedam reporuka koje nisu implementirane imajući u vidu da se radi o Ministarstvu

unutrašnjih poslova, vrlo ozbiljnom subjektu sa kojim Državna revizorska institucija ima vrlo dobru saradnju.

Nakon obrazloženja o predmetnom izvještaju Radulović je podsjetio da je Odboru za bezbjednost i odbranu dostavljen izvještaj Državne revizorske institucije o izvršenim revizijama u Direkciji za zaštitu tajnih podataka i JU Policijskoj akademiji nakon čega je predsjednik Stanišić podsjetio da Odbor za bezbjednost i odbranu u skladu sa Zakonom o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane nema nadležnost nad navedenim institucijama, i shodno iznijetom ne razmatra predmetne izvještaje, i izrazio zahvalnost na dostavljanju istih.

Sekretarka Ministarstva unutrašnjih poslova Vesna Brajović naglasila je da će u izlaganju pažnju posvetiti konkretnim problemima pomenutim u Izvještaju o reviziji, i o istim izvijestiti članove Odbora, tj. upoznati sa nivoom do sada postignutih rezultata u rješavanju. Brajović je istakla da su sporovi po osnovu radnih odnosa problematika kojoj se u Ministarstvu unutrašnjih poslova posvećuje posebna pažnja, te da je u prilog navedenom preuzeto više mjera u cilju smanjenja broja tužbenih zahtjeva. Prije svega, kroz Sporazum o naknadi štete koji se zaključuje između Ministarstva i službenika, shodno odredbama Zakona o državnim službenicima i namještenicima, ukoliko je zahtjev službenika osnovan, čime se izbjegavaju eventualna utuženja, a samim tim i nepotrebni troškovi postupka. Ona je istakla da je u proteklih godinu dana zaključeno 98 sporazuma koji ukazuju na spremnost Ministarstva da se u cilju naknade štete službeniku omogući da lako i bez troškova ostvari svoja prava po osnovu radnog odnosa, a koja su mu u prethodnom periodu bila uskraćena. Takođe, naglasila je da je u pripremi još 20 navedenih sporazuma koji se odnose na neiskorišćeni godišnji odmor. Sekretarka Ministarstva je apostrofirala značaj korišćenja instituta medijacije u postupcima kod kojih postoji saglasnost strana u sporu preko Centra za posredovanje Crne Gore i Zaštitnika imovinsko pravnih odnosa, što znatno doprinosi smanjenju troškova jer omogućava udruživanje sporova više stranaka. U kontekstu sredstava koja su isplaćivana tokom 2016. i 2017. godine po osnovu radnih odnosa, i to sati prekovremenog rada, Brajović je istakla da su to sredstva koja se potražuju za period od 23.8.2008. godine do 1.11.2013. godine, odnosno do stupanja na snagu Uputstva o postupku i načinu vođenja, evidentiranja i kontroli preraspodjele radnog vremena i prekovremenog rada, u skladu sa kojim se uvodi prekovremeni rad i isti isplaćuje. Takođe, ona je naglasila da su dugovanja koja je Ministarstvo imalo a za koja je neophodno bilo izdvojiti određena novčana sredstva, upravo dugovanja koja su naslijeđena iz predhodnog perioda, te da menadžment Ministarstva predano radi na otklanjanju ovog i sličnih problema kako bi do isteka roka za realizaciju preporuka iste u potpunosti bile uvažene.

Nakon obrazloženja senatora Državne revizorske institucije dr Branislav Radulovića i sekretarke Ministarstva unutrašnjih poslova Vesne Brajović, učešće u raspravi uzeli su članovi Odbora: Milorad Vuletić, Miodrag Vuković, Mićo Orlandić i članica Marta Šćepanović

Član Odbora Milorad Vuletić u svom izlaganju istakao je interesovanje u kom iznosu Ministarstvo, u okviru plana bužeta za 2019. godinu, planira troškove za postupke imajući u vidu da mora imati evidenciju pokrenutih sporova te da li će u tekućoj 2018. godini imati manjak sredstava za isplatu troškova nastalih po ovom osnovu. Takođe, Vuletić je izrazio interesovanje i za to da li su pokretani disciplinski

postupci za odgovorne osobe koje nisu adekvatno vodile evidencije o prekovremenim satima rada i o korišćenju godišnjih odmora i samim tim dovele do gubljenja sporova pred sudovima, što je dalje rezultiralo prekoračenjem budžetskih sredstava opredijeljenih za ovu oblast. Pored navedenog, Vuletić je zatražio informaciju o problemima vezanim za nepokretnu državnu imovinu a koji su takođe pomenuti u izvještaju. Vuletić je pohvalio korišćenje Sporazuma o naknadi štete koji se zaključuje između Ministarstva i službenika, shodno odredbama Zakona o državnim službenicima i namještenicima čime se izbjegavaju eventualna utuženja, a samim tim i nepotrebni troškovi postupka.

Članica Odbora Marta Šćepanović izrazila je interesovanje zašto još uvijek nije donijet akt koji propisuje šta može biti predmet poverljive nabavke, odnosno onih nabavki na koje se ne primjenjuje Zakon o javnim nabavkama. Takođe, izrazila je interesovanje zašto nije u potpunosti realizovana preporuka koja se odnosi na redovno dostavljanje izvještaja o ostvarenim časovima rada organizacionih jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova.

Poslanik Miodrag Vuković u svom izlaganju istakao je činjenicu da su u proteklom periodu po osnovu radnih sporova isplaćene ogromne sume novca uslijed nesavjesnog vođenja evidencija zaposlenih u službama koje su zadužene za ovu oblast, i da je ovo problem koji se mora što skorije rješavati, kako se država ne bi dovodila u situaciju da mora određenim organima i institucijama opredjeljivati dodatna sredstva za navedene svrhe.

Član Odbora Mićo Orlandić saglasio se sa nalazima izvještaja Državne revizorske institucije po kojima je loše planiranje budžetskih sredstava prepoznato kao osnovni problem za neispunjavanje mnogih preporuka datih od ove institucije Ministarstvu unutrašnjih poslova. On je naglasio da je veoma bitno da u državi svako bude isplaćen za posao koji je savjesno i pošteno odradio, te da i država odnosno institucije moraju snositi posljedice za nesavjesno vođenje evidencija po kojima bi zaposleni trebalo da budu isplaćeni po radnim osnovima. Orlandić je pohvalio redovne revizije koje sprovodi Državna revizorska institucija u organima sistema odbrane i bezbjednosti, preporuke koje daje na osnovu utvrđenih nepravilnosti, kao i napore institucija i organa da iste u potpunosti realizuju, i naglasio da ovakav sistem cikličnih revizija u velikoj mjeri doprinosi otklanjanju sistemskih propusta i problema sa kojima se u različitoj mjeri suočavaju institucije i organi sistema.

U pojašnjenju određenih stavki izvještaja za koje su poslanici imali interesovanje i odgovoru na njihova pitanja, senator Državne revizorske institucije dr Branislav Radulović je naglasio da se Ministarstvo unutrašnjih poslova tokom 2017. godine dopisom dva puta obratilo Upravi za nekretnine sa molbom da se izvrši procjena imovine te da je Uprava odgovorila da nemaju dovoljno opredijeljenih sredstava za plaćanje komisije koja bi izvršila procjenu, a istovjetan odgovor su dobili i na zahtjev upućen u 2018. godini. Shodno navedenom, dr Radulović je pojasnio da je ovo problem Uprave za nekretnine ali se shodno reviziji koja je vršena u Ministarstvu unutrašnjih poslova ovaj problem morao notifikovati kao propust Ministarstva.

Sekretarka Ministarstva unutrašnjih poslova, Vesna Brajović je odgovarajući na pitanja poslanika pojasnila da Ministarstvo ne može predvidjeti sredstva neophodna za izmirenje sudskih troškova, jer su u pitanju troškovi koji se ne mogu predvidjeti do

pravosnažnosti rješenja, te da je Ministarstvo tokom 2018. godine ova sredstva isplaćivalo iz redovno opredijeljenog budžeta. U pogledu izvještaja o ostvarenim satima redovnog i prekovremenog rada kao i satima godišnjeg odmora, Brajović je naglasila da će ovaj problem u narednom periodu biti riješen implementiranjem novog softverskog rješenja koje će omogućiti precizno evidentiranje svih navedenih sati za svakog službenika na dnevnom nivou, a na osnovu dnevnih evidencija će biti formirane i mjesečne evidencije. Govoreći o aktu koji se tiče povjerljivih nabavki koje ne podliježu Zakonu o javnim nabavkama, Brajović je istakla da se u Ministarstvu radi na izradi ovog akta, te da će isti biti donijet u što skorijem roku.

Predsjednik Odbora Obrad Mišo Stanišić je nakon rasprave naglasio da je neophodno da sve date preporuke budu realizovane u cjelosti, kako bi Ministarstvo unutrašnjih poslova kao najveća potrošačka jedinica u sistemu bezbjednosti i odbrane bilo primjer dobrog i savjesnog poslovanja svim ostalim institucijama ovog sistema. Takođe, predsjednik je izrazio nadu da će u narednom periodu Ministarstvo raditi na otklanjanju svih nedostataka koje je Državna revizorska instucija prepoznala tokom izvršene revizije.

Nakon sprovedene rasprave Odbor je na osnovu člana 21, a u vezi sa članom 7 tačka 11 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, podnio

I Z V J E Š T A J
o
RAZMATRANJU
KONAČNOG IZVJEŠTAJA DRŽAVNE REVIZORSKE INSTITUCIJE O
KONTROLNOJ REVIZIJI MINISTARSTVA UNUTRAŠNJIH POSLOVA

Odbor je, u prisustvu predstavnika Državne revizorske institucije i Ministarstva unutrašnjih poslova, detaljno upoznat sa nalazima predmetnog Izvještaja koji je tretirao pitanje kontrole realizacije preporuka sadržanih u Konačnom izvještaju o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja i pravilnosti poslovanja Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore za 2014. godinu, sa ciljem utvrđivanja adekvatnosti, efektivnosti i pravovremenosti radnji preduzetih od rukovodstva subjekta revizije u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka.

Saglasno navedenom, konstatovano je da je Ministarstvo unutrašnjih poslova od ukupno 21 izdate preporuke Državne revizorske institucije, koje su bile predmet kontrolne revizije, realizovalo deset preporuka, da su djelimično realizovane četiri preporuke, te da sedam preporuka nije realizovano u predviđenom roku.

Članovi su se, tokom rasprave, osvrnuli i na ocjene date na 50. sjednici Odbora 25. saziva Skupštine, održanoj 4. decembra 2015. godine, prilikom razmatranja Konačnog izvještaja Državne revizorske institucije o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu Ministarstva unutrašnjih poslova, te ukazali na važnost pravovremenog postupanja po preporukama, a u svrhu poštovanja zakonskih normi i pravila finansijskog poslovanja.

Uvažavajući činjenicu da je određeni broj nepravilnosti otklonjen aktivnostima koje je Ministarstvo unutrašnjih poslova preduzelo u cilju realizacije preporuka, kao i da je za realizaciju preporuka koje se odnose na planiranje izdataka na računu 463-

„Otplata obaveza iz prethodnog perioda“, te na procjenu imovine koju koristi Ministarstvo, a koje nisu realizovane ili su djelimično realizovane, potrebno angažovanje drugih državnih organa, Odbor je pozvao na saradnju i koordinaciju aktivnosti sa Ministarstvom finansija i Upravom za nekretnine, kako bi se dostigla puna usklađenost poslovanja subjekta revizije sa važećim propisima.

Pored navedenog, a u svrhu uspostavljanja efikasnog sistema unutrašnjih finansijskih kontrola, Odbor posebno cijeni važnost obezbjeđenja dosljedne primjene Zakona o javnim nabavkama i Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru.

Imajući u vidu da identifikovanje slabosti u vezi evidentiranja, sačinjavanja i dostavljanja izvještaja o ostvarenim časovima rada utiču na postojanje visokog rizika od nastanka sudskih sporova po osnovu radnih odnosa, te nastavljenu praksu neodgovarajućeg upravljanja izdacima za sudske sporove, Odbor potencira sprovođenje dodatnih aktivnosti na datom planu od svih nadležnih institucija kako bi se otklonile uočene nepravilnosti.

Uvažavajući iznijeto, članovi Odbora su jednoglasno pocrtali važnost okončanja aktivnosti Ministarstva unutrašnjih poslova na realizaciji preporuka koje nisu ili su djelimično realizovane, te pravovremenog dostavljanja izvještaja Državnoj revizorskoj instituciji s tim u vezi.

Članovi Odbora su, takođe, apostrofirali kvalitet dosadašnje saradnje sa Državnom revizorskom institucijom i pozdravili praksu kontinuiranog uključivanja potrošačkih jedinica iz sektora odbrane i bezbjednosti u godišnje planove revizije.

Na bazi sprovedene rasprave, Odbor je jednoglasno prihvatio Konačan izvještaj Državne revizorske institucije o kontrolnoj reviziji Ministarstva unutrašnjih poslova.

Za izvjestiteljku na sjednici Skupštine određena je Marta Šćepanović, članica Odbora.

DRUGA TAČKA DNEVNOG REDA: TEKUĆA PITANJA

U okviru ove tačke dnevnog reda članovi Odbora su, bez primjedbi, usvojili predloge zapisnika sa 24. i 25. sjednice Odbora, održanih 14. i 21. juna 2018. godine.

Pošto je iscrpljen dnevni red, predsjednik Odbora je zaključio rad sjednice.

Magnetofonski zapis toka sjednice se nalazi na CD-u i čini sastavni dio zapisnika.

Sjednica je završena u 10 sati i 40 minuta.

SEKRETARKA ODBORA:

Zorana Baćović, s. r.

PREDSJEDNIK ODBORA:

Obrad Mišo Stanišić, s. r.